

Nr 421.

Godkänd av första kammaren den 18 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 19 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa alkoholhaltiga preparat.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 52.)

Till Konungen.

I en den 16 april 1918 avlåten proposition, nr 334, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen antaga följande

Förslag

till

förordning angående vissa alkoholhaltiga preparat.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Denna förordning äger tillämpning i avseende å tekniska preparat, som innehålla mera än två och en fjärdedels volymprocent alkohol. Sådana preparat benämns i denna förordning alkoholhaltiga preparat.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 147 häft. (Nr 421.) 1

2 §.

Innan tillverkare av alkoholhaltigt preparat utsläpper detsamma i handel inom riket, skall han göra anmälan därom hos kontrollstyrelsen med angivande av preparatets benämning och dess beräknade alkoholhalt. Så länge tillverkning av preparatet fortgår, åligger det tillverkaren att före utgången av januari månad varje år hos kontrollstyrelsen göra enahanda anmälan med uppgift tillika om tillverkningens omfattning under nästföregående kalenderår.

Vad här är stadgat angående tillverkare av alkoholhaltigt preparat skall äga motsvarande tillämpning i avseende å den, som för avsalu till riket inför sådant preparat.

3 §.

Alkoholhaltigt preparat må icke försäljas inom riket utan att vara denaturerat på sätt kontrollstyrelsen föreskrivit. Härifrån må dock nämnda myndighet medgiva undantag, där på grund av preparatets pris, dess ringa alkoholhalt eller andra särskilda förhållanden fara för missbruk av preparatet till förtäring icke kan anses föreligga.

Kontrollstyrelsen bör vid meddelande av föreskrift om denaturering, allt efter preparatets sammansättning och ändamål, föreskriva sådan denatureringsmetod, som, på samma gång den medför trygghet mot missbruk, föranleder minsta möjliga olägenhet vid preparatets användande.

4 §.

Försäljare av alkoholhaltigt preparat är pliktig tillse, att kärl, vari sådant preparat utlämnas vid försäljning, är försett med etikett, angivande preparatets benämning samt tillverkarens eller, beträffande till riket införd vara, importörens namn. I fall, där kontrollstyrelsen så finner påkallat, skall tillika, på sätt denna myndighet föreskriver, å kärlet vara utsatt varning mot preparatets användande till förtäring.

5 §.

Ej må någon försälja eller tillhandaga annan med anskaffande av alkoholhaltigt preparat, där han har skälig anledning antaga, att missbruk av detsamma kommer att äga rum.

6 §.

Alkoholhaltigt preparat må ej till riket införas av annan än den, som därtill erhållit tillstånd av kontrollstyrelsen.

Sådant tillstånd, som gäller tillsvidare, må meddelas allenast åt näringsidkare eller annan person, som skäligen kan antagas hava behörig användning för preparatet. Tillståndet må, när anledning därtill förekommer, av kontrollstyrelsen återkallas.

7 §.

Utan hinder av vad i 6 § stadgas må alkoholhaltiga preparat införas till riket

a) av den, som enligt särskilt stadgande äger åtnjuta tullfrihet för från utlandet inkommande varor,

b) såsom prov på varor, vilka i vanlig ordning införas till riket av vederbörligen legitimerad handelsresande, samt

c) av resande, som från utrikes ort medför dylika preparat för eget bruk intill viss mindre, av Konungen fastställd myckenhet.

8 §.

Kontrollstyrelsen har att vaka över, att tillverkning, införsel till riket eller försäljning av alkoholhaltigt preparat icke giver anledning till missbruk, samt äger att ålägga tillverkare, importör eller försäljare därav att föra de anteckningar eller vidtaga de övriga åtgärder, som för utövande av berörda kontroll kunna finnas nödiga.

För här avsedda ändamål bör kontrollstyrelsen, där anledning därtill föreligger, låta undersöka i handeln förekommande alkoholhaltiga preparat.

Den, som bedriver tillverkning, införsel till riket eller försäljning av alkoholhaltigt preparat, är pliktig att låta kontrollstyrelsen eller den, nämnda myndighet därtill förordnat, taga del av hans handelsböcker jämte därtill hörande verifikationer i vad de angå preparatet.

9 §.

Befinnes försäljningen inom en kommun av visst alkoholhaltigt preparat giva anledning till missbruk, och sker ej rättelse oaktat meddelad erinran, äger polismyndighet eller nykterhetsnämnd att förbjuda

försäljningen av ifrågavarande preparat tillsvidare inom kommunen. Beslut därom går genast i verkställighet men skall, vid äventyr att detsamma eljest går åter, inom åtta dagar underställas Konungens befallningshavande, som har att antingen för viss tid fastställa eller ock upphäva förbudet.

10 §.

Skulle tillverkning eller försäljning av alkoholhaltigt preparat finnas giva anledning till preparatets användande till förtäring i större utsträckning eller skulle denatureringen av sådant preparat visa sig otillfredsställande, äger kontrollstyrelsen att föreskriva villkor eller inskränkningar i avseende å tillverkningen eller försäljningen eller ock meddela förbud däremot. Beslut härom länder till efterrättelse utan hinder av besvär.

11 §.

1 mom. Vidtager någon obehörigen med alkoholhaltigt preparat åtgärd, varigenom denatureringsmedel avskiljes eller denaturering försvagas, vare straffet, i händelse åtgärden företagits i avsikt att försälja preparatet, böter från och med femtio till och med ett tusen kronor, och i andra fall böter, högst femhundra kronor.

Avyttrar någon alkoholhaltigt preparat, varmed honom veterligen vidtagits åtgärd, som nyss omförmäls, vare straffet böter från och med femtio till och med ett tusen kronor.

Bedrives olovligt förfarande, som omförmäles i detta mom., i större omfattning eller yrkesmässigt eller äro omständigheterna eljest synnerligen försvårade, må straffet höjas till fängelse i högst ett år.

2 mom. Försäljer någon eljest alkoholhaltigt preparat till förtäring eller i övrigt under omständigheter, vilka kunna giva säljaren skälig anledning antaga, att varan är avsedd att användas såsom dryck, straffes som i 74 § 1 och 2 mom. i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker är stadgat.

3 mom. Den, som i andra fall, än ovan sägs, i strid mot stadgandet i 3 § första stycket försäljer eller håller till salu alkoholhaltigt preparat, straffes med böter från och med tio till och med fem hundra kronor.

Lag samma vare, därest någon i strid mot förbud eller annau föreskrift, varom i 9 och 10 §§ sägs, fortsätter tillverkning eller försäljning av alkoholhaltigt preparat, så ock där någon försäljer eller

håller till salu dylikt preparat, vilket, honom veterligen, blivit olovligen till riket infört.

12 §.

1 mom. I fall, som avses i 11 §, skola de förråd av det ifrågasvarande alkoholhaltiga preparatet, som anträffats hos den brottslige eller eljest uppenbarligen äro avsedda för olovlig användning eller försäljning, jämte kärl och annat emballage, vari de förvaras, vara underkastade beslag och dömas förbrutna.

2 mom. Då någon fälles till ansvar enligt 11 § 1 mom., skall han tillika dömas skyldig att för den sprit, som ingår i det alkoholhaltiga preparat, varmed han förfarit olovligt, utgiva tillverkningskatt enligt gällande bestämmelser om beskattning av brännvin.

13 §.

Den, som röjer yrkeshemlighet eller, där det ej kan anses påkallat i tjänstens intresse, yppar driftnordning eller affärsförhållande rörande företag, i avseende varå han haft att taga befattning med tillsyn å efterlevnaden av denna förordning, straffes med böter från och med tjugufem till och med ett tusen kronor. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig av sin kännedom om yrkeshemligheten, driftnordningen eller affärsförhållandet till egen eller annans fördel, då må till fängelse dömas. Framgår av omständigheterna, att han om yrkeshemligheten, driftnordningen eller affärsförhållandet erhållit kännedom å tid, då han ej hade att taga befattning med tillsyn å efterlevnaden av denna förordning, eller att yppandet av driftnordningen eller affärsförhållandet ej kunnat medföra skada för det företag, varå tillsynen utövats, och var ej heller sådan skada åsyftad, då må icke dömas till ansvar enligt denna förordning.

14 §.

Begår någon eljest förseelse mot bestämmelserna i denna förordning eller på grund av densamma meddelade föreskrifter, straffes med böter, högst femhundra kronor.

15 §.

Den, som under den tid, då han är ställd under tilltal för förbrytelse mot denna förordning, fortsätter samma förbrytelse, skall, när

han därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits, fällas till särskilt ansvar; dock må sammanlagt fängelsestraff icke överstiga två år.

16 §.

Husbonde ansvarar för förbrytelse, som mot denna förordning begås av hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förbrytelsen begången av honom själv, därest icke omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja.

17 §.

Till ansvar enligt denna förordning må icke dömas, om förbrytelsen enligt allmänna strafflagen eller annan författning bör beläggas med strängare straff.

18 §.

1 mom. Böter, som enligt denna förordning ådömas, skola i händelse av bristande tillgång förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Då tillverkningsskatt blivit jämte böter ådömd enligt denna förordning, må, där tillgång saknas till skatten eller någon del därav, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfällde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

2 mom. Av böter, som enligt denna förordning ådömas, ävensom av värdet av vad jämlikt densamma är att anse såsom förbrutet, tillfaller en tredjedel, dock högst femhundra kronor, åklagaren och återstoden kronan. Finnes särskild angivare, tager han hälften av åklagarens andel.

19 §.

Allmän åklagare skall med noggrannhet tillse efterlevnaden av denna förordning och äger i de fall, då alkoholhaltigt preparat är att anse såsom förbrutet, verkställa beslag därpå.

Åtal på grund av bestämmelse i denna förordning anhängiggöres vid allmän domstol.

20 §.

Till riket inkommen vara, som enligt denna förordning icke får införas, må, därest den icke enligt tullstadgan är att anse såsom olov-

ligen införd, av varuägaren återutföras. Sker ej återutförelse, skall med varan förfaras på sätt Konungen förordnar.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1919.

Alkoholhaltiga preparat, som före den 1 januari 1919 inkommit till riket från utlandet, må från och med sagda dag utlämnas av tullverket allenast i den mån, sådant är tillåtet enligt bestämmelserna i 6 eller 7 §.

Riksdagen, som funnit åtgärder i fråga om tillhandahållandet av alkoholhaltiga preparat i allmänhet av behovet påkallade, har vid prövning av det i sådant avseende framlagda författningsförslaget funnit detsamma ändamålsenligt och väl avvägt. Endast beträffande 7 § har riksdagen företagit en mindre ändring av rent redaktionell innebörd.

Riksdagen får sålunda för Eders Kungl. Maj:ts tillkännagiva att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 334, antagit ovan återgivna förslag till förordning angående vissa alkoholhaltiga preparat, dock med den ändring, att 7 § erhåller följande lydelse:

7 §.

Utan hinder av vad i 6 § stadgas må alkoholhaltiga preparat införas till riket

a) av den, som enligt särskilt stadgande äger åtnjuta tullfrihet för från utlandet inkommande varor,

b) såsom varuprov, vilka i vanlig ordning införas till riket av vederbörligen legitimerad handelsresande samt

c) av resande, som från utrikes ort medför dylika preparat för eget bruk intill viss mindre, av Konungen fastställd myckenhet.

Stockholm den 19 juni 1918.

Med undersåtlig vördnad.